

haanden maatte komme til at staa i Misforhold til de ved Loven fastsatte Lærerkrefter, og som ogsaa i de andre ovenfor antydede Henseender vilde gjøredes ved Hærløven tilsigtede Uddannelse umulig, havde man i det Rigsdagens sidst forelagte Lovforslag foreslaaet at forøge de for Fodfolket fastsatte Afdelingers Antal, naar den aarlige Udskrivningsmasse overstred en vis Størrelse. Denne Bestemmelse har man dog ikke troet at burde fastholde, men har søgt ved en forandret, i det Følgende nærmere forklaret Tjenesteomgang for Fodfolket, i det Mindste for en lang Række af Hærens Wempen.

For at naa det ved Hærløven tilsigtede Maal, at skabe et kraftigt levende Forsvar for Fædrelandet ved at opstille en forholdsvis stor Hær, der hentedes sin Styrke fra Benyttelsen af alle Eener, der bo i Folket, og for at naa dette Maal med saa ringe pekuniære Offre som muligt, havde man i denne Lov med Hensyn til Befalingsmændenes Tilveiebringelse gjort en meget udtraakt Anvendelse af de Krefter, der findes i den værnepligtige Masse. Man regnede paa, at Sekondlieutenanter og Korporaler, det vil sige, de paa en færegen Maade uddannede værnepligtige Befalingsmænd, aarlig vilde tilgaa Hæren i et stort Antal, og da man dannede Reserveafdelingernes Rammer for den overveende Del af denne Art Befalingsmænd, ventede man tillige, at en Del af dem vilde kunne erhverve den fornødne Erfaring og Sikkerhed i Troppeføring ved efter Afslutningen af deres egentlige Uddannelse at forblive længere Tid til frivillig Tjeneste. De Midler, ved hvilke man ventede at vække Lysten hos en Del af de værnepligtige Befalingsmænd til at forrette saadan midlertidig Tjeneste, vare dels Udbygning til fortrinlig Adgang til visse Embeder under Finansministeriet og dels Udbetaling af Orlovspenge ved Hjemsendelsen. Af Motiverne til Hærløven ses det, at Krigsministeriet allerede dengang nærede stærk Tvivl om, hvorvidt det vilde lykkes at skaffe det nødvendige Antal tjenestegjørende Befalingsmænd af den værnepligtige Klasse tilveie, men at man dog ansaa det for ønskeligt, at der blev gjort et Forsøg, for at man kunde komme til et Resultat med Hensyn til Virkningen af Udbygningen til Orlovspenge og de tilfikkrede Embeder og Bestillinger. Resultatet, som fortellig vil blive angivet nedenfor, har vist, at den Tvivl, man nærede, ikke var ugrundet.

Hæren for Korporalernes Bedkommende er Forholdet med Hensyn til den frivillige Tjenestegjørende Hær for Hær blevet ugunstigere. Medens deres Antal ved Fodfolket skulde være 378 aarlig, har det gennemsnitlig kun været 260, og det er i 4 Hær aflaget fra 354 til 185; ved Rytteriet har der i Stedet for 60 i Gjennemsnit kun været 41 tilfikkrede, og ved de øvrige Waaben og Korps har det ligesaa lidt været muligt at faa det fastsatte

Antal. Undersøges dette Forhold noget nærmere, viser det sig endnu ugunstigere, idet et ikke ubetydeligt Antal af disse tjenestegjørende Korporaler kun er Menige eller Underkorporaler, som ere blevne forfremmede til Korporaler uden at have gennemgaaet Korporalskolen. For Sekondlieutenanternes Bedkommende har Forholdet vel ikke været fuldt saa ugunstigt, men Antallet har dog ofte været ikke lidt under det, som Hærløven forudsætter, navnlig ved Rytteriet, hvor over det halve Antal har manglet. Det vil være indlysende, at der for Fædrelandstjenesten opstaar store Vanskeligheder, naar det Antal tjenestegjørende Befalingsmænd, som Hærløven fastsætter, og som i den er bragt ned til et Minimum, i Virkeligheden albrig er fuldtallig tilfikkrede. Naar der som nu ved Fodfolket er henved 200 Underofficerspladser ubesatte uden Udbygning til at faa dem udfyldte paa den Maade, som Hærløven foreskriver, saa ligger det nær at tvivle paa, at Tjenesten kan blive tilfredsstillende udført uden fuldstændig at opslide de tilstedeværende Befalingsmænd. Man har ikke kunnet anse det forvarligt at lade den hidtil bestaaende betænkelige Tilstand vedvare uforandret, og har derfor i nærværende Lovforslags Udsnit om Hærens Rammer (§§ 17—50) maattet bringe en Forøgelse af de faste Officerers og Underofficerers Antal i Forslag.

Der er imidlertid endnu et andet Forhold, som har maattet undersøges, for at komme til en Erfendelse om, hvorvidt de Forudsætninger, der laa til Grund for Hærløvens Bestemmelser om de værnepligtige Befalingsmænd, i Praxis have vist sig rigtige. Det kommer nemlig ikke alene an paa, at alle Numre for tjenestegjørende værnepligtige Befalingsmænd ere besatte i Færd, men det er tillige ubetinget nødvendigt, at der aarlig uddannes det i Hærløven forudsatte Antal værnepligtige Befalingsmænd, for at der altid kan være saamange hjemsendte Sekondlieutenanter og Korporaler i Reserve, som behøves, naar Hæren skal sættes paa Krigsfod. Dette har imidlertid ingenlunde været Tilfældet. I Maren fra 1868 til 1874 har der i Gjennemsnit været en aarlig Tilgang af Korporaler til Fodfolket, Rytteriet, Artilleriet og Ingenieurkorpset af henholdsvis 224, 25, 36 og 11, medens der skulde have været henholdsvis 252, 30, 36 og 12. Det ses altsaa, at det nogenlunde er lykkedes at tilveiebringe det fornødne Antal Korporaler; men det maa dog herved fremhæves, at dette kun er naaet ved en saa lempelig Fortolkning af Hærløvens Bestemmelse om Adgangsproven til Korporalskolen, at denne der ved for en stor Del har tabt sin Betydning som Gjennemgangsled for den vordende Officer. Den aarlige Tilgang af Sekondlieutenanter har derimod i de nævnte Hær ikke stillet sig gunstig; til Fodfolket, Rytteriet, Artilleriet og Ingenieurkorpset har den i Gjennemsnit været henholdsvis